D. D.

Historiola Litteraria

POËTARUM SVECANORUM.

Cujus

Partem IV.

CONSENSU AMPL. SENAT. PHILOS. UPSAL.

Publicæ Disquisitioni Submittunt

JOHAN. HENR. LIDÉN

AD REG. ACAD. CAROLINAM PHIL. ADJ. ORD.

Et

Daniel Cnattingius,

Stip. Stieglerianus;

OstroGothi.

In Audit. Carol. Maj. d. 13 ~~April.~~ Junii. 1772.

✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱

Upsaliæ, apud JOHAN EDMAN. Reg. Acad. Typograph.

Digitized by Google

VA1 1506970

KONGL. MAJ:TS TROMAN,

ÖFVERSTEN OCH RIDDAREN AF KONGL. SVÅRDS - ORDEN,

HÖGVÅLBORNE FRIHERRE,

HERR FREDRIC SILFWERHIELM,

SAMT

ÖFVERSTINNAN OCH FRIHERRINNAN,

HÖGVÅLBORNA

FRU THEOPHILA SILFWERHIELM,

Född UNGE.

Jag söker själens lugn att altid täcksam vara:
Jag sätter EDRA NAMN *med drifstig glädje bit;*
Ty jag på något sätt bör allmänt ER *förklara,*
Att jag för EDER *bär en utmärkt vördnads-nit.*
En ovärderlig Nåd i längre tid jag funnit:
Hos mig en helgad eld i hemlig låga brunnit,
Som outsläcklig blir för alt det myckna godt,
Af EDERT *ädelmod Föräldrars hus har fått.*
Med frögd jag skrida får fördubblad vördnads-ifver:
Och då jag Skalders lof *i litet Knippe bär,*
Jag af ER *kända Nåd nog öfvertygad är,*
Att hvad jag offrat ER *ej obehagligt blifver.*

MITT NÅDIGA HERRSKAPS

Ödmjukaste Tjenare
DANIEL CNATTINGIUS.

Digitized by Google

KYRKOHERDEN

VÄLÄREVÖRDIGE och HÖGLÄRDE

HERR ANDERS CNATTINGIUS,

OCH DESS FRU

HÖGÄREBORNA och DYGDÄDLA

FRU MARIA ELISABET LUNDGREEN,

MINE HULDASTE K. FÖRÄLDRAR;

SAMT

KONGL. ACADEM. BOKTRYCKAREN

ÄDEL och HÖGAKTAD

HERR JOHAN EDMAN,

OCH DESS FRU

HÖGÄREBORNA och DYGDÄDLA

FRU CATHARINA ELISABET BROOCMAN,

MINE GUNSTIGE VÄLGÖRARE.

ATT EDRA *hjertans hult i rätta dagen måla,*
Det kan ej ſvaga drag af ovan penſel tåla:
Jag borde tiga då; men viljan qväſs ej ner:
En altid tackſam ſon ſitt hjertas röſt vill följa:
En mycket älſkad vän kan icke gärna dölja
Hvem han ſitt Offer ger.

FÖRÄLDRAR! EDER *vård,* ER *omſorg och* ER *möda,*
Har ganſka kärleks rikt för mig fått öfverflöda:
J hafven med ER *hjelp förmågan öfvergått:*
J mig till ſinnes fört den ſanna Dygdens lagar,
Med tårar inför Gud välſignat mina dagar,
Och jag har frukten fått.

Den

Den ſkymt förſvunnen är, ſom fåfäng glädje väckte:
ER *längtan till ett prof på Lärdoms-ban ſig ſträckte,*
Och nu tillfälligt-vis vår önſkan fylleſt ſker.
Det är ERT *hela väl at ſe mig lycklig vara:*
Min Själ ſkall deremot med helig önſkan ſvara,
Att altid glädja ER.

Förſynen medel har att mildra våra öden:
Deraf, VÄLGÄRNINGS-MÄN! för mig. J *ädelt blöden,*
Och deßa Bladens dag mig lemnar nytt bevis,
Det himmelſk Dygd än ges att andras välfård ömma,
Som vid en ſällſynt högd jag ſkall hos ER *berömma*
Till Månnſklighetens pris.

Fem omlopp Solen gjordt ſen förſt mig Sala glädde,
Då ſnart af lyckan förd till EDERT *hus jag trädde.*
För ganſka liten tjenſt ER *Själ ſin vällußt har,*
Att till min framtids vård ſå ſtora prof mig lämna,
Så att på denna ort jag kan och bör ER *nämna:*
Min Andra MOR och FAR.

Här får jag lyckligt-vis (det ſkall min ſällhet göra)
Förena FYRA NAMN *ſom till min lycka höra.*
Ack! kunde DERAS *lof här målas i hvar rad!*
Dock för ett tackſamt bröſt det ſkall en lättning vara,
Att jag en vördſam plikt för EDER *fått förklara*
På dertill ämnadt Blad.

MINE HÖGTÄRADE KÄRASTE FÖRÄLDRARS
OCH
ÖMMASTE VÄLGÖRARES

Ly*dige och Ödmjuke
Son och Tjenare
DANIEL CNATTINGIUS.

Digitized by Google

Ipsa quidem virtus sibimet pulcherrima merces:
Dulce tamen venit ad manes, cum gloria vitæ
Durat apud Superos, nec edunt oblivia laudem.

SILIUS ITAL. L. XIII.

Habes tandem aliquando L. B. disjecta quædam Poëtarum membra, quæ, ante hos septem annos a), defunctorum amicus, colligere incepi. Variis postea distentus occupationibus, Litterario in primis ad exteros itinere, incboatum opus ad finem perducere nondum licuit. Post felicem in Patriam reditum ad consvetas mox redii Musas, & diligenter undique notavi, quæ ad vitam Vatum meorum illustrandam ullo modo conducerent. At sunt aliqui, de quibus parum vel omnino nihil adhuc expiscari potui. Rogandi hinc mihi sunt omnes harum mecum amatores minutiarum, quod si forte fortuna illis innotuerit quidpiam de BROMS, ELD, FRESE, GEISLER, GRANATENFLYCHT, HJERNE, KOLMODIN, RISELL *vel etjam de aliis Patriæ Poëseos cultoribus, benigne id mecum quantocyus communicent. Vitæ summa brevis, spem me si sineret incboare longam, vellem aliquando totum qualecunque opusculum sub incudem iterum revocare, deque Poëtis Svecanis, Svecano sermone luculenter commentari. Interea, cum aliquid præstet nihilo, incepti operis Continuationem, Academicis inclusam Disputationibus, habebis. Tu vero L. B. recte vale, & innocuis conatibus fave.*

L

---

a) Pars I. prodiit Upsaliæ 1764. II. & III. 1765.

Digitized by Google

§. XV.

Ex longa, qua ſepulta diu fuit, nocte reſuſcitanda eſt memoria Poëtæ, haud adeo quidem cogniti, ſed ſempiterna fama digniſſimi. GUSTAVUM loquor Lib. Bar. ROSENHANE, Virum, Natalium ſplendore non unice, quod inglorium dixerim, ſed ingenii virtutumque laude nobiliſſimum. Filius is erat *Johannis Roſenhane a*) in Torp & *Catharinæ Arp*, natus 1619. d. 19. Maji. Liberalibus innutritus ſtudiis, poſt varia Reipublicæ munera, una cum Fratribus *Scheringo b*) & *Johanne* Liber Baro, a Hyperborea Pallade *CHRISTINA* Regina, creatus eſt. Anno deinde 1661. ſummi, quod Dorpati quondam apud Livonos floruit, Tribunalis Præſes conſtitutus; unde 1684. d. 26. Martii, eo deceſſit, quo iter eſt omnibus.

Pſeudonymice, aſſumto *Skogekår Bergbo* nomine *c*), Hic edidit: *Thet Svenſka ſpråkets klagemål, att thet, ſom ſig bor-*

---

a) *Roſenhaniorum* Genealogiam vide apud *Meſſen.* in *Theatro Nob. Suec.* p. 52. & ſummum noſtri temporis Hiſtoricum Nob. *Sv. Lagerbring*, in *Samling af Handl. i Sv. Hiſtor.* P. I. p. 112. Adde *Stiernmans Höfdinga Minne.* P. I. 59. 68. 135. & 231. *Ejusdem Matrikel*, P. I. p. 85.

b) Homme excellent, fort entendu en toutes ſortes de literature & ſi bien verſé dans pluſieurs langues, qu' il parlait parfaitement a chacun des Ambaſſadeurs, au Traité de Weſtphalie, où il étoit de la part de la Suede. *Arckenholtz Memoires de* CHRISTINE, T. I. p. 327. & 345. *Meyern* vitæ Legat. in Actis Pac. Weſtph. T. VII. p. 32. *Stiernman Bibl. Sviog.* T. 2. p. 553 *Wicquefort L' Ambaſſadeur*, L. II. p. m. 218. Auctor ille eſt, quamvis Anonymus, rariſſimi libelli: *Obſervationes Politicæ ſuper nuperis Galliæ motibus*, 1649. 16:o quibus *Mazarino* non admodum placuit; qua de re v. *Arckenholtz.* l. c. p. 197.

c) *Stiernman. Centuria* I. *Anonymor.* p. 17. *Axelsſon Diſp. de Primordiis & Increm. Poeſ. Svec.* p. 34. qui, aliud Auctoris noſtri opuſculum, itidem rareſcens, de *Republica Glaciali*; (Holm. 1681. 12. Recuſum poſtea in *Martini Theſ. Diſſ.* T. I. P. I. Nyrnb. 1763. 8:o) inter Poëtica illius opera perperam numerat. *J. Lexell*, de *Cauſſis Raritatis Libror.* P. 2. p. 13. Idem hic Auctor *Roſenhanio* tribuit *Exegeſin in Pſalmum Davidis* 103. Holm. 1680. de qua, cum nunquam viderim, nihil habeo dicere.

Digitized by Google

borde, icke åbrat blifver. Stockh. 1658. 2. plag. in 4:o &, iterata editione, Stockholm. 1706. in 8:o. Caussam contemtæ, illis temporibus, Svecanæ Linguæ bene & ingeniose agit Noblill. fl. Patriæque linguæ amantissimus Auctor. Scilicet aspere & acerbe querentem inducit Poëta Svecanam Linguam, se a suis immerito contemni, variisque evincit rationibus, adeo pulchram, placidam & sonoram esse nostram, cultus si accesserit debitus, ut exteris postponi minime debeat. Denique fata sua meliora olim futura erecto animo vaticinatur. Audiamus Auctorem ipsum; memores tamen præteriti esse Poëtam sæculi.

Nu hålsas intet mera, Ej bjudes fara vål;
Om thet ej sker ettbera, Med Tyske ord man stjål;
Eller ock kanske med Franske; Thet ljudet år så sött.

- -

Ehvart ut man sig vånder, Nu hőres alt Monsőr,
Så kånder som okånder, Straxt svarar Servitőr.
Hvem Adelsnamnet gifves, Ehurudant thet år,
Thet efter Tyskan skrifves, Som them nu år så kår.

- - -

I medlertid jag ångslas, Och őnskar vara fri,
Rått såsom then ther fångslas I banden han år i.
När jag vet många dőlja Then pris mig årnad år,
Med mőrker őfverbőlja Mång skrifter hår och thår
Jag vet arbeten ligga Som icke komma fram,
Ehvem them vill uttiggia, Af fruktan főr then skam
Főr min skuld blir them gifven, Svenskt gods thet gåller minst;
Fins Bok på Utlåndsk skrifven, År dårpå stőrre vinst.
The låta se sig vånner The som mig hata mäst,
Att then som them ej kånner Han tror them aldrabäst,
Hvem skulle mig fórsvara Főr falskhets stora magt.
All ting år samma fara I verlden underlagt.
En ovån uppenbarlig Then hatar man igån
Men then år mera farlig, Som synes vara vån.

The

The främmande hitkomma Från andre land till bo
Här synas oss så fromma, Att man them mer skall tro.

Men våre egne skrifva På Taflor tyske ord,
Som här uthängde blifva, Att göra sig kundgjord.
En Svensk skäms intet sättja: Här sälges Svediskt Bier,
En skrifver med stor flättja, Gut vein verkauft man bier.

Elegantius vero, Poëticum *Rosenbanii* ingenium ostendunt versus, Sonnetti dicti, quos Italorum & Gallorum insistens vestigiis, primus apud nostrates adhibuit, quibusque adamatæ Weneridæ, fictæ cujusdam Nymphæ, laudes pulcherrime concelebravit. Titulus Libelli est: WENFRID, *för mehr än trettio åhr sedan skrifven, nu mehra tryckt i Stockholm* 1680. 6 ½ plag. in 8:o. Ficto *Skogekär Bergho* nomine prodiit parvæ quidem molis liber, sed rarus adeo, ut vix decem ejusdem exemplaria exstare crediderim *d*). Phoenicem hunc librorum, per multos jam annos, frustra in omnibus venatus eram Bibliothecis, donec tandem in Bibliotheca Cronstedtio *GUSTAVIANA*, quæ Augustissimi Cancellarii olim nostri, nunc Regis Clementissimi, munificentia plane singulari, Bibliothecæ Publicæ Acad. Upsal. deinde cessit *e*), invenirem.

Ut argutissimus Italorum Poëta *Petrarcha*, qui velut stella inter densissimas tenebras emicuit *f*), suam olim *Lauram*, sic noster quoque *Weneridem* suam, eroticis hisce poëmatibus, dulce & venuste cecinit. Quum paucis admodum Lectoribus notus iste sit libellus, plures inde si adtulerim versus, rem me haud ingratam facturum spero. Ita vero Nym-

d) Raritatis caussam indagare non potui. Neque enim Libelli exilitas unica esse potest. Exemplar olim fuit in Biblioth. *Erici Ström* (cfr. Catal. hujus Biblioth. p. 145). quin & in Bibl. Archi-Præp. Arosiensium *Jac. Svedelii*, Auctionis lege divendita. 1765.

e) Cfr. *Sv. Mercur.* Jun. 1758. p. 1406. & *Kongl. Bib. Tidning.* 1767. Del. II. p. 197.

f) Judice *Morbosio*, in Polyhist. T. I. Lib. I. Cap. 18. 23.

Digitized by Google

Nympham modestissimam adloquitur Poëta: Sonett: 2.

Dig vill jag älska än, i alla mina dagar,
Och hafver hast Dig kär, från det jag Dig först sågh.
Ej skönare eller rik, ej högre eller lågh,
Sig vara hvem det vill mig någon mehr behagar.

Får jag ej Weneridz gunst, om Gud så äntelig lagar,
Så älskar jag likväl, fast jag ej älskad är,
Du äst allena min, allen äst Du mig kär;
Dy skiljas vi ej åt, till dess oss Död förjvagar.

Och den ehvem det är, åth hvem Du är beskärd,
Tag kärlek utaf mig, jag vill den med Dig dela,
Om jag för ringa är och Du nu mehra värd

Om Honom ingen ting må ej hans kärlek fela.
Men feltes kärlek, tänk ännu på mig som brinner,
Tänk att du ingen ann, som älskar mehra, finner.

Primum hunc esse amorem suum g), indicat Son. 3.

Den jag har älskat först förutan länge leta
Var sköna Wenerid, den har jag älskat sist
Och aldrig hafver seen af annan kärlek vist.
Ändock att ingen mig har kunnat mehr förtreta.

Infelicem suum amorem querula voce canit S. 16.

När ändas dock min sorg! när skall min kärlek ändas!
Mång dag och mången natt, mång månad ändad är,
Nu ändas detta år och Dig har jag än kär
All ting, så när som Du min kärlek kan omvändas
Är älska dock en dygd och af hans flam upständas
Hvem vill då skylla mig? är fåfängt det besvär
Förgäfves trångtan min, onyttigt mitt begär

 Så

g) Recurrit venustissimum illud Didonis, apud Virgilium, *Æneid.* Lib.. IV. v. 28.

Ille meos, primus qui me sibi junxit, amores
Abstulit, ille habeat secum, servetque sepulcro.

Digitized by Google

Så väntar jag härpå mig Weneridz dom må ſändas,

Jag vet väl när jag nu begynner på nytt åhr,
Att jag till gammal ſorg en ny förökning får
Ju längre och ju mer jag älſkar Wenerid *ſköna.*

Non niſi deſertos locos, latiſſimasque ſolitudines, infelici maxime convenientes amori, lugens timensque ſibi expoſtulat S. 17.

Hvar finner jag en ſkogh dit intet fålk kan komma,
Hvar får jag mig ett ſkjul der Solen migh ej ſeer,
Nu är mig Verlden led jagh ſöker intet mehr
Än rum ſom äre mörk, afſides, öde, toma.

Timidum ſolantia pectus adfert S. 22.

Alt är fåfänglighet ſom Skugga och ſom Wäder
Det kommer alt och går och blifver intet qvart
Och när det varet bäſt, ſå är det gjordt ſå ſnart
Förſvinner alt ſom rök och flyger bort ſom fjäder.

Det hjelper lika ſtort man gråter eller qväder;
Ty tiden har ändå en altför haſtig fart
Förſvinner när han är ſom bäſt man vet ej hvart,
Då man en fåfäng ſorg för fåfäng ting tillſtåder.

Fördenſkull var tillfreds mitt hjerta låt dig nöja
Hvad tiden hafva vill må Dig ej ſynas dröja
Skall jag i enſligbet min Ungdom genomgå,

Är bättre glädje, frögd än ſorg att tänkja på
Den har ock glömſka gjort ſom hafver gjort vårt minne
Kan hända Wenerid går en gång ur mitt ſinne.

Denique ut ſepoſita ſimulatione, omnique relicto timore, libere & candide, innocuum colat ſecum amorem, *Weneridem* exhortatur. S. 100

Hvad roſenrödt är thet the Marmorhvita Kinder
Så ofta färga om när Du mig hos Dig ſer
När Du bedröfvad äſt ſå väl ſom när Du ler
Hvi talar Du ej fritt hvad kan Du ha för hinder.

Är

Digitized by Google

Är dock Din brand så stor som min och icke minder
Så het, men mehra dold, när min han lågar mehr
Hvaraf i stad för röst Din rädna sig beter
Och tungan ljuflig förr nu tarr af hetan binder.

Den lilla Gudens macht vill Du med all flit dölja
Och kan det till en dehl men icke längre än,
The glänzand ögons sken sinå ögnalåcken hölja.

Men han som däri bor straxt röjer Dig igen,
Låt oss Min Wenerid härefter uppenbarlig
Vår kärlek bruka fritt, ty han är intet farlig.

§. XVI.

ISRAEL HOLMSTRÖM, Holmensis. Nomen Upsaliensibus dedit Musis 1675. positisque heic solidis studiorum fundamentis, in Regia Cancellaria primum Cancellista, dein Registrator, postea Generalis Militiæ Auditor 1697. Consiliarius tandem Bellicus *a*), castraque immortalis Herois *CAROLI* XII. secutus, morte cecidit Smorgoniæ, Ducatus Lituaniæ, d. 24. Febr. 1708. Qui Musas diligunt, non viri nobilissimi carmina contemnunt, arguta & numerosa, in obitum *ULRICÆ ELEONORÆ b*), In Caroli XI. funus *c*) & unctionem *CAROLI* XII. *d*), præter Miscellanea plura, quæ anceps belli fortuna manca ut plurimum nobis superesse voluit *e*). Qui brevitatem sectari cogimur, ex Parentalibus *CAROLI* XI. pauca solum delibabimus. Tristem morte Amantissimi Regis Sveciam ita adloquitur Poëta:

Ack

a) *Holm. Liter.* p. 70.

b) Parentation öfver Dr. ULRICA ELEONORA *hållen på Riddarhuset* i Stockh. 1693. *Tryckt* In Fol.

c) Parentation öfver CARL. XI. *hållen på Riddarh.* i St. 1697. *Tryckt* i Stockh. In Fol. 10 ½ plag.

d) *Underdånige glädjetankar, åt* K. CARL XII. *Kröntes* 1697. *genom en* Solenn Oration *på Riddarhuset framställte.* St. In Fol.

e) Epithalamia, Epicedia & Cantica, diversis temporibus publicata;

Ack usla Svea Land, dit alla olycksplågor
Sig samla, bullra, slå, som hafsens höga Vågor
Uppå ett krasligt Skepp, som ingen styrman har;
Jag, jag beklagar Dig, med Dig oss all' i hopa
Som hopp- och tröste-löst nu måste ängsligt ropa &c.

Så

& alia varii generis carmina & Epigrammata nondum edita: quarum tamen aliqua, diligentissimi *Palmschöldii*, Collectionibus suis Mss. inseruerunt. Titulos, mihi quidem cognitos, adponam.

1.) Supplique *för Fruntimret, till* K. Carl. XII. *att få behålla Sidenkläder.*
Om blyga Quinnor törs bland Hjeltar visa sig
Om böner finna rum bland Vapen Svärd och Krig &c.

2.) *Den olyckelige* Sylvanders *ynkefulle lefverne och önskelige död.* Personato Sylvandri nomine suam ipse Melancholiam, (quam non parvis nec abjectis ingeniis accidere, *Gellius* dicit L. 18. c. 7.) descripsit Auctor; quod vel ex v. 6. judicaverim:
Si här en usel Holm *där bittra nässlor blomma,*
Si här en tåre ström, *där Sorgefloder ströma.*

3.) The förlofvades innerlige Böner i fält.

4.) Verser i Sanden skrefne med en Käpp.
En penna utan fjär; en bok förutan papper,
En skrift förutan bläck; en tiggar' utan lappar;
Å fyra rara ting. Dock finnas alla här,
Ty detta skref med käpp en fattig Secreter.

Hos vero Versus etjam *Runio* tribui inaudivi.

5) Epigram. *öfver* K. Carl XII. *Hund.*
Pompe *Kongens trogne Dräng* &c.

6.) En Fiskare Broos Visa, gjord för älskande Åkare och deras Fruntimber: *Ändtlig gapa jag så länge, tils jag fick en l - i mun*

7.) Visa: *Men var jag icke viller, Jo viller var jag nog,*
När jag gick sta och fria, Ha! ha! fria,
Och för en unger pia, then gamla kärngen tog &c.

8.) Graffskrift öfver Thess Fästemö Ingrid Nolanvär:
Så måste hjertat Ditt min mer än vackra flicka &c.

9.) Graffskrift öfver K. Carl XII. Björn, som föll genom en glugg till döds: *Hvem menar Du, min Vän, att denna grafven gömmer?*

10.) Supplique till K. Carl XII.
Then förnämsta Krigs Fiscalen; men gemenste Generalen
Utaf them som njuta lön, kommer med en ödmjuk bön &c.

11.) En Supuis försvar. Felicissimum Auctoris in anacreontibus prod-

Så klagar jag med skäl, så klaga billigt alla,
Som rätta Svenske sig med mun och hjerta kalla,
Dem Konung CAROLS död till hjertat rättlig går;
Till hjertat bör den gå, till hjertat, ja till hjerta!
Ty den ett sådant fall kan tåla utan smärta;
Det namnet ärlig Svensk af mig han aldrig får.

Genealogiam Regis traditurus, præmonuit:

Onödigt håller jag att räkna opp Thess ahnor,
Dess stolta Konga Ätt och krönta Slägte-Fanor.
Det är ett prål för dem, som intet annat ha,
Som intet kunna sitt, men nödgas andras visa;
Likt månan den där måst af Solens strålar lysa,
Och all sin lånta prakt af hännes klarhet ta.

Heroicam Regis virtutem in Scanensibus præliis feliciter debellatis, pulchre admodum canit:

Det var då bugneligt och fasligt med tillika,
Att höra dem som vant och tappa sammanskrika,
Att se hur Fiend's blod man strömlikt der utgjöt,
Hur löse Hästarne på döda Hämmån träda,
Det var väl ynkligt, men dock pråktigt till att skåda
Hur röda floden kring om hvita landet flöt:

M *Jag*

---

it ingenium, nisi quod nimiam passim ingenio libertatem indulserit. En vero initium:

Från Örebro så blef thet skrifvit, Att jag fuller ther har blifvit,
Och i Ehrenpreuses hus, Tagit mig ett kämpa rus;
Jag bekräftar ock så thetta. Thet är sant man månd berätta.
Lägger thet ännu thertill, Att jag ock så laga vill,
Som thet intet var thet första, Och fast mindre är thet största,
Som jag haft i mina dar, Sån jag börja blifva Kar,
Att thet ej skall bli thet sidsta - - - -
Af alt godt som jorden bär, Vin thet aldrabästa är.

Quam hilari *Holmströmius* fuerit animo, hæc satis ostendunt; testatur quoque Auctor Epicedii in mortem Nostri:

Han som i all sin tid ett lustigt sinne hade,
Som Verldsens våsend' ej på hjertat nånsin lade,
Som mycket roligt sagt, dock utan andras meen,
Är död i Gud förnögd och hvilar sött sin ben.

Jag menar Blon i Snön, af dem, som då vår Hjälte
Med Kämpe-brynjan sin till marken nederfälte,
För det de driftat sig med Honom binda an.
Ja mången bad om lif när döden satt i hjerta,
Beklaga, men för sent, med ångslan och med smärta
Att där han ära tänkt att vinna, döden fann.
Ett slikt begrafnings-prål ej ringa ting förökte,
När Hjelte-värjan Hans af deras blod än -rökte,
Som sig ha underslått mot honom värjan dra.
Mång tusend lågo här ner för hans seger-fötter
Den ena skuten och den andra nederstötter,
Som mot sin vilja der sin hvila måste ta.
Hur kjäckt han då såg ut när hvassa värjan blänkte,
När som de slagnas blod på klär och armar stänkte
Och fiend hopetals han manligt för sig dref;
Men utaf döda vardt förhindrad dem att döda,
Som för dess segersvärd sig rädda sökt med möda,
Alt me'n Hans stolta häst på varma liken klef,
Hur kjäck vår Kung då var det kunna de väl minnas,
Som honom följde åt och här tillstädes finnas:
De veta säga mer än jag berättat har.

Holmströmius itaque perdignus censendus Elogio, quo *Nordenflychtia*, olim Nostra! Eum ornavit *f*):

Holmström, *dina infall glada*
Och din rika skalde-lått
Visar ut hvad brist och skada
Konsten af Din tystnad fått.
I en tid då han sig bringat
Jämte smaken till sin högd,
Hade nog Din harpa klingat
Ljufligt till båd' sorg och frögd.

§. XVII.

WERNER von RÖSENFELDT, virtutis bellicæ claritatem,

f) *Våra Försök.* Vol. 3. p. 143.

Digitized by Google

tem, ingenii ſplendore auxit illuſtravitque *a*). Natus is erat Eſthoniæ 1639. patre *Dav: v. Roſenfeldt*. Mathematicis, aliisque inſtructus Scientiis *b*), Amiralis tandem Sveciæ 1700. mortuus Carolicoronæ 1710. d. 5. Dec. In effigiem Ejus, ære ſculptam, Epigramma adpoſuit non nemo:

Hanc gerit effigiem, gerit hæc Neptunius heros
Ora, Roſenfeldus, *Suecica terra*, *tuus.*

Mathematica ipſius alii laudant ſcripta *c*); mihi vero Poëticum *Roſenfeldtii* nominandum eſt opuſculum, anonymice editum *d*), jam rarum: *Den vaakſammes Roo eller Luſtige*

a) Martis, Muſarumque omni tempore, ſvave fuiſſe conſortium, læta nobis narrat Litteraria Hiſtoria. Sunt quoque, quamvis rariora, illorum exempla, qui felici ſucceſſu Poëſin tractaverint. *Tyrtæus* (*Fabric. Bibl. Gr. L.* II. c. II. p. 442.) atque *Horatius* (quem tamen non adeo ſtrenuum militem ac Poëtam fuiſſe pugna teſtatur Philippica, Cfr. *Maſſon. Vita Horat.* Lugd. Bat. 1708. 8. *Cruſius's. Lives of the Roman Poets.* Vol. I. p. 160. ſq.) apud antiquos occurrunt. Sequioribus dein temporibus, claros, ſeſe carminibus reddiderunt *du Bartas*, *Saintfoix*, *Moiſſy*, *Alonſo de Erzilla* (cujus Epicum extat carmen *Araucana* dictum; Cfr. *Nic. Antonii Bibl. Hiſp. nov.* T, I. p. 16. *Voltaire Diſcours ſur la Poëſie Epique.* Chap. 8. *Velazquez Origenes de la Poëſia Caſtellana*, cujus perelegantem, multisque auctam obſervationibus, Germanicam Verſionem nuper dedit Celeb. Gottingenſium Prof. *J. A. Dieze* (Götting. 1769. 8:vo) & Germanicæ illud Poëſeos nunquam intermoriturum decus, *Ch. Ev. von. Kleiſt*, quem inopinato nobis ereptum fato 1759. adhuc luget mœſta Poëſis.

b) Han var en lård man, god Mathematicus och ej mindre god Svenſk Poët. *Stiernman Matrik.* P. I. p. 676.

c) Navigationen eller Styrmans Konſten, Stockh. 1693. 4.

d) *Stierum. Cent.* I. *Anonym.* p. 24. *Bechſtadii Adelige och Lårde Svenſke Sjöman.* p. 64. qui hunc in modum de Noſtro: *Thenne Herren var ock mycket lyckelig i Svenſka Poëſien: ty jag icke allenaſt theraf ſedt en tämmelig Quart, uti Upſala, hos thes Dotterſon* Herr Verner Wattrang, *A.* 1714., *beſtående af allehanda luſtiga qvädden, vid åtſkilliga tillfållen, ſåſom vid Bröllop, Bonde-Gåſtebud, Slåtter-Öhl.* &c. (pro officio ſuam hinc Amiralis fuiſſe Muſam conſtat) *utan hår therom ockſå vitneshörd then artiga* Lofdicht öfver Stockholms Stad, *hvilken finnes under then ſköna Tafla, ſom föreſtåller Stockholms Stad, uti theſs grund och Proſpect* - - -

ſtige Leedſambet. Stockh. 1686. 4. plag. in 4:to unde unicum tantummodo carmen, in præſentia, adferemus;
Chlorattes Betånkande öfver alla tings obeſtåndigbet:

Hvi fåſter man ſitt ſinn vid denna jämmer ort,
Dår ſå ſtort obeſtånd dock blifver daglig ſport?
Hvad var i detta lif, bvad kan bårefter blifva,
Som om varaktigbet oſs kan förſäkring gifva?
Vi dödlig kalla lif, det billigt beter död:
Det död utaf oſs nämns, är Lif förutan nöd.
Alt det betånkas kan, och bvad vår ögon ſkåda
Förvändes och förgår, får tiden litet råda!
Omſkiftar året ſig, då köld, ſnart beta ſpörs,
Den nylig unger var, nu tung och gammal görs.
Ej annat är än rök all verldſens prakt och åra,
En ſkugga rikdom är, den vi ſå bögt begära,
Ett ſtort och bårligt namn ſom våder går förbi!
Ej annat vålluſt är än ljuſt bedrägeri.
Vår konſt och Vettenſkap med baſt en ånda tager!
Skönbet ſom ſnö förgår och innom korta dagar.
Det ena kommer fram, det andra undergår - - -
Trå, blomſter, löf och grås, ja Himlen ger tillkånna
Hur ſnart och oförtänkt ſig all ting kan omvånda.
Nu glimmar Berg och dal, nu ſynes luften ſkår,
I morgon annat ej än mörka ſkyar är - - -
Så löſer grundval bar, ſå litet kan beſtå
Det verlden ſkänker oſs, ſom vi bår bygga på.
Hvad var år nu ej mer, bvad år blir ſnart förfarit
Och koms ej ens ibog, att det förr till bar varit - - -

§. XVIII.

Illos inter, qui recta via ad Poëſeos iverunt Sacraria, non infimum ſibi, & ingenii præſtantia & ubertate venæ, locum vindicavit JOHANNES RUNIUS, W. Gothus. Poëta, &, ſuo tempore, abunde laudatus & poſt fata adeo quidem notus, ut nemo fere Litterarum apud

nos

nos, initiatus sit sacris, cui obscurum maneat *Runii* nomen *a*). Natus ille erat in Parœcia Larf 1679. d. 1. Junii, Scarensium traditus disciplinæ, mox igneum sese prodidit adolescentuli ingenium, quod, illo vero tempore, non admodum diligenter eum excoluisse narratur. Græcas tamen adamavit Musas, optimas illas Humaniorum Litterarum magistras. Post studiorum cursum Upsaliæ ab A. 1700. absolutum, apud Celsissimum Comitem Regnique Senatorem *Stromberg* Secretarius factus, phtisi contabuit, &, ceu sibi prædixisse fertur *b*), die & hora natali exspiravit Holmiæ d. 1. Junii 1713. anno ætatis 34. completo. Narrat, ex *Callisthene*, *Lucianus c*) prius *Æschylum*, quam ad poëma quoddam confingendum accesserit, vino epoto venam suam excitasse. *Runio* quoque nostro, ingenium meri exhalatione acui &

Nulla placere diu, neque vivere carmina posse,
Quæ scribuntur aquæ potoribus d);

adeo quidem persvasum fuit, ut vino prolutus sæpius incaluerit. Ad fortunam vero quod attinet, cum egestate, quæ ingeniosos sæpe vates presso sequi solet pede *e*), a puero, ad ultimum usque vitæ diem, conflictatus

a) *Vår* Runius *en Skald den ingen ålder glömmer,*
Den våra tider bland dess största Skalder dömer. Svenska Nitet, N:o 80.

b) *Quis dubitat, quin sis, divine Poëta, Propheta,*
Et fati Vates conscius Ipse tui?
Runi! ais: ut fuerit Maji tibi mensis opacus;
Lux Juni, Runi! clara perennis erit. A. Nicander. in Lit. M: 8.

c) Δημοσθενες Εγκωμιον Oper. Tom. II. p. m. 681. Cfr. *Athenæus* L. 1. p. 22. Lib. X. p. 428. Commune hoc etjam fuit vitium *Ennii*, *Aristophanis* & *Anacreontis*. Cfr. *Athenæus* L. X. c. VII. p. 429.

d) *Horat.*

e) *Si l'or seul a pour Vous d'invincible appas,*
Fuiez ces lieux charmans qu'arroje le Permesse
Ce n'est point sur ses bords qu'habite la Richesse.
Aux plus savant auteurs, comme eux plus grands guerriers,
Apollon ne promet qu'un nom & des lauriers.
Boileau. L' Art. Poët. Ch. IV. Op. T. I. p. m. 309.

tus est, ut nisi subinde munificentia Mæcenatis sui, Comitis de *Stromberg*, adjutus fuisset, vix habuisset unde viveret *f*). Quousque præcellens festivis argutiis & facetia-

Forsan tamen excipiendi sunt *Skaldi* antiqui, qui laute admodum, pro illorum simplicitate temporum, vixerunt. Thormodurum (Þormoþur Skald) ob unicum carmen, aureo annulo, nec illo quidem parvo, sed ponderis dimidiæ marcæ donatum narrat *Sturlonides* in *Heims Kringla* T. I. p. 771. Verum enim vero, quod ad Poëtarum decantatam attinet paupertatem, egregie, uti solet, monuit acutissimus *Bailius*: " la conclusion générale que l'on tire de tout cela est, que le siecle est bien ingrat & bien injuste de laisser ainsi dans la misere ceux qui sont si dignes de récompense & de gouter les commoditez de la vie. Mais il est certain que l'on a tort assez souvent de parler de cette façon; car il y a plusieurs Poëtes qui ne tombent dans la pauvreté, que parce qu'ils négligent trop leurs affaires domestiques, & qu'ils ne savent pas ménager les faveurs qu'ils ont reçues. Ceux qui s'appliquent tout entier à ce métier - la ne peuvent presque songer à d'autres choses, & ils trouvent tant de charmes, ou tant d'entraves, dans la composition d'une piece qu'ils ne peuvent lâcher prise, lors même que l'intérêt du ménage voudroit qu'ils eussent un tout autre soin que celui de travailler a une Ode - - Il y a bien d'autres causes que celle - la du mauvais état de leurs affaires, & ce sont des causes honteuses: les uns sont pauvres malgré liberalitez d'un Mecene, c'est qu'ils sont prodigues & voluptueux; les autres perdent au jeu tout l'argent que leurs Poësies leur font avoir. *Tristan* se ruinoit par la. (Cfr. *Chevræana* T. I. p. 30. sq.) - - Il seroit presque aussi malaisé d'enrichir certains Auteurs, que de remplir le tonneau des Danaides. Ils sont en matiere de dépenses, ce que d'autres sont en maniere de Secrets, (*Terent*, Eunuch. Act. I. Sc. II. Plenus rimarum) l'argent leur échape par mille sorte d'ouvertures".

f) *Acta Lit. Sveciæ*. 1734. p. 68. Notissimum est *Runii* illud ad sartorem, cui debitum solvere non potuit pauper Poëta: (*Dudaim* P. 3. p. 95.)

Omvänd Räck och pengar inga
Kläder Karlen mycket ringa,
Fast han sjelf Apollo *var*;
Mäster Hans gaf denna räkning,
Och som jag ej har förskräckning,
Må han hålla Räcken quar;
Ty så sant som jag vill lifva
Har jag pengar ej att gifva,

Digitized by Google

cetiarum flumine ingenium Noſtri, palmam aliis præripuerit, ſagaces judicent cenſores ex opere, omnia ipſius carmina complectente, quod ſub Titulo: *Dudaim* in publicum prodiit Holmiæ 1714. & iterata Editione Ibid. 1733. 4:to *g*). Quicunque has delicias perlegerit, videbit quam dexter Apollo & favens Muſa huic Naſoni noſtro contigerint; qui etjam non plus, quam octodecim annorum puer, haud inconcinnos verſus funderet *h*). Erat ipſi tam facilis vena, & in numerato ingenium, ut ſua ſponte & ſine ullo labore carmina ipſi fluerent. Hoc admirandum præterea, Noſtrum inter morborum incommoda, feliciter adeo res lætiſſimas exprimere potuiſſe *i*), ut

---

All min Banq' är ören ſju:
Skräddar vill du . . . .
Kåre . . . .
Såg du fick ej fylleſt nu.

g) *Runius* ipſe, poſtquam intellexerat, ſumma cum voluptate ab omnibus legi relegique carmina, quæ paſſim & diverſis temporibus factitaſſet, ea in unum corpus redigere & Sacræ Regiæ Majeſtati dicara in publicum emittere decreverat. Sed mors præmatura laudabili propoſito interceſſit. Attamen fatis jam propior, ſingula, quæ vel ipſe ſoſpes, vel valetudine preſſus, aliorum auxilio exſcripſiſſet, amico ſuo, Dom. Commiſſario *Pet. Friſch* publicanda commiſit. Huic tam Primam *Runianorum* poëmatum partem, quæ ſtatim poſt Auctoris obitum, Anno 1714. quam Secundam, quæ anno ſubſequenti prodiit, debemus. Quibus duabus partibus Tertia, in nova Editione, collectore *O. Lindſten*, ad cohortem prætoriam Muſico, ſuperaddita eſt. Continet vero Prima Pars, *Sacra* Auctoris *Carmina*; Secunda *Epithalamia*, *Epicedia* & *Gratulationes*, in quibus acumina ſponte nata quacunque linea perſpiciuntur; Tertia denique *Miſcellanea* includit, tum *Latina*, tum *Gallica*, tum *Svecana*.

h) *Dudaim*, P. 3. p. 1.

i) Ibid. Pars 2. p. 48.
Hvem har i bruk vara ſjuk, och i vers dock ſ(k)älas och ålas?
Gör icke jag hvar dag Grift-ſkrift, Gift-ſkrifter Oqifter.
Rimar och hoſtar iblan hvar om ann' icke tungan och lungan?
Hjertſkält å hjernbrott ihop: två ofredſamma ledſamma ſyſlor.
Bli då min död och dagliga bröd, ſlika perſar å verſar? &c.

ut eos etjam longe ſuperaret, qui otio & commoditate undique eſſent inſtructi *k*). In fidem dictorum perlegendum eſt elegans in mortem *Joh. Montini* Epicedium *l*) Scala Honoris (*Äre-Trappan*) inſcriptum, quod, omnium quidem judicio, reliqua inter Ejus carmina, eminet; quo etjam primum innoteſcere cœpit orbi erudito. Longius vero cum ſit, quam ut totum noſtra hæc capiat opella, ſpecimina tantum adponamus:

Nyſs har jag ſedt uti en ſyn en hög inmurad trappa
Ther äran aldrahöfverſt ſatt uti en Kunglig kappa;
Satt krönt uppå en vid Altan, ſom i en öpen Sal:
Ther lågo Kronor rundt omkring och krantſar utan tal.
Trappſtegen voro ganſka mång, glaſerade och ſtore;
Ju långre opp, ju finare och halare the vore - -
\- - -
I muren var en mörker gång, från trappan bort att vandra
Ur thenna verlden aldels ut och in uti then andra,
Straxt en gick afklädd naken bort, kom annan i theſs ſtad,
Then bortgick mer'ndels trumpen var, och thenſom tillkom glad.
Vid trappans ingång var en port, förſedd med lås och ſtångſel.
Hvar gång ther oppe ledigt var, blef här en farlig trångſel
Vaktmäſtarn kom ſom oftaſt ned, tå en blef genom ſläpt;
En annan blef tillbaka ſtött och uppå näſan knäpt.
Kring thenna trappan nedan om vor' Städer, byar, marker
Med ſtora blomſtrand åkerfält, och ſköna gröna parker.
Till ſjelfva porten gick en bred Spatſergång och Allé
Then artigſte ſom någon vill med fina ögon ſe.
Men efter thenna gången var planterad af them rikom;
Så var han endaſt ock för them och androm vederlikom.
Dock uppå ymſe ſidor om vor' ſmala vägar twå
Them the af then gemena hop till porten kunde gå.

Pul-

---

k) *Act. Lit. Suec.* 1721. p. 190. & 1734. p. 65. ſq.

l) Pars 2. p. 136.

Digitized by Google

Pulchra quidem hæc quamuis ſint, ut & plura *Runii* poëmata acuminibus pleniſſima, fatendum tamen ſimul, multa negligentius & extemporali vena ut plurimum esſe fuſa; nonnulla etjam liberius, quam ut probari posſint ingenuis Muſarum cultoribus; adeo ut, ignorantiam limandi perpoliendique, quæ *Ronſardo m*) objici ſolebat, *Runio* quoque optimo jure objeceris. Neque prætermittendos duco verſus, quos in effigiem *Runii*, a *Brennero* ſculptam, ſcripſit Latinus apud nos Poëta celebris, *Guſt. Lithou*, Signifer:

Emicat e rigido frons delectabilis ære;
Numina quæ potuit detinuiſſe novem,
Vindicias heic cerne tui, mirare, Poëſis.
Et decus et genium, Svada, verere tuam.
Desperat Natura parem genuiſſe ſub Arcto,
Unus ut heic punctum Runius *omne tulit.*

Runii laudibus colophonem denique addet, laudatiſſima & Ipſa *Nordenflychtia n*).

Qvicka Runius, *hvad Du ſäger*
Är och blir oſs altid kårt;
Hvad naturligt lynne åger
Är ju altid tycke vårdt.
Faſt Du ſtundom tankar hämtar
Oförmodligt af et rim,
Binds Din vers, ehur Du ſkämtar
Ståds med ett Poëtiſkt lim.
Bland Poëters vårda ſkara
Som en Skald båd qvick och lård
Skall Du rått vålkommen vara
För Din vackra Eftergård *o*).

N För

m) *Baillet Jugem. des Sav.* Tom. IV. P. I. p. 322. ſq.
n) *Våra Förſök* Vol. III. p. 144.
o) *Dudaim*, Pars II. p. 80.

För Din Åre-Trappa *böga*,
Stenſtyl, *S*kalde-bref *med mer*,
Där man aldrig infall tröga,
Länta ord och tankar ſer.
Eld och lättbet hos Dig lyſer
Uti lag och Bröllopps ſtim;
Andagt, *ſötma*, *kraft Du byſer*
I ett andligt Dudaim.
Ja hur kan man Dig nog priſa,
När Du verldſens narr vill bli,
Lockar folket med en Viſa p),
Att förſtå Philoſophie.
Efter tiden Din och ſmaken
Du ſå lyckligt ſnille var,
Att faſt den nu mer är vaken
Mången Dig ej hunnit har.

§. XIX.

Venio jam ad Poëtam, cujus nomen Suio-Gothico Orbi in deliciis eſt, ſemperque erit, ſi qua futura eſt apud nos Litterarum amans poſteritas. Eſt is HAQVINUS SPEGEL *a*), Regni Suio-Gothici Archi-Epiſcopus, hujusque Academiæ quondam Pro-Cancellarius Eminentiſſimus, acris & ſubacti ingenii vir atque conſummatæ eruditionis fama celeberrimus; cujus tanta quidem in Patriam etjam Linguam & Poëſin ſunt merita, ut nemi-

---

p) Hvad måſt alle, Efter falle Vi bår kalle &c. &c.

a) De vita Noſtri cfr. *L. Molin.* Programma in funere *Spegelii* 1714. *Joh. Upmarck* (Roſenadler) Oratio Parentalis in obitum *H. Spegel.* habita Upſaliæ 1714. Recuſa in *Nettelbladtii Memoria Virorum in Suecia Eruditiſſ. Rediviva* ſemiDec. 2. p. 1. *J. Gezelii* Concio Funebris, cui Vitæ Curriculum annexum. *Högmarck* Pſalmopoëographia p. 205. *Rhyzelii* Epiſcopoſcopia P. I. p. 77. *Peringſkiöldii* Monum. Ulleråkerens. p. 187. & *H. J. Sivers* Elogium *Spegelianum*, in noviſſima Poëmatum *Spegelianorum* editione, Norrcopiæ, 1745.

mini ignota esse debeant. Natus erat in pago Blekingorum *Ronneby*, d. 14. Junii 1645. Mercatore patre. Vagulus adhuc puellus utroque orbus parente, prima literarum elementa apud Orbilium quendam Ronnebyensem didicit. Ætatem antevertens, Londinum Scanorum, nondum celebrem illam Gothorum Academiam, accessit, exactoque ibi quadriennio, studio terras visendi exoticas ardens singulari, decimo sexto ætatis anno, relicta Patria, Gryphisvaldiam, Rostochium, Wittembergam & Lipsiam salutavit; Hafniam deinde adiit; mox vero ad Batavos & Britannos cursum flexit, atque sic domum multiplici eruditione, variarumque cognitione linguarum locuples, in Patriam rediit 1664. Moderator studiorum factus Comitum de *Stenbock b*), Upsaliensem Academiam invisit; illaque relicta, novam tunc Lundensem Academiam adiit, tribusque editis Disputationibus laurea ornatus est Philosophica 1671. Vix sacris initiatus ordinibus in aulam Reginæ Viduæ *HEDEVIGIS ELEONORÆ*, eodem anno vocatur; deinde 1675. *CAROLUS* XI. ut sibi a sacris esset supremus *c*), suam in aulam assumsit, inque bello, cum Danis iisdem temporibus gesto, illo Superintendente usus est castrensi. Anno 1679. renuntiata vocatione ad Pastoratus, Gothoburgensem, Malmogiensem & Ronnebyensem, ad E-

 pho-

---

b) *Magni* puta & *Erici*; quorum ille vere *Magnus* & incomparabilis Heros, maximis in *Patriam* officiis, nunquam intermorituram sibi acquisivit famam.

c) Quanta, in ancipiti hoc munere, gratia apud CAROLUM XI valuerit, Litteræ testantur Ipsius Regis gratiosissimæ & amoris plenissimæ ad Vexionensem Episcopum *S. Wirænium*, d. 22. Junii 1690. ubi ita: "*Jagh hafver mist uthi Biskåppen* Spegiel *och Eder ett par så godh och* "*trogna Sjålesörjgare hwilka jag nepeligen nånsin bekåmmer igen, för jag* "*vett i hafva ålskat migh och jagh Edher igen*". Cfr. *Lönbom* Uplysningar i Svenska Historien. 2. Del. p. 109. Aliud omnino habent Ejusdem Regis ad Episcopum *Carlsson* datæ Litteræ; l. c. p. 13.

phoriam designatur Gothlandicam, eamque, peractis *CAROLI* XI. & *UDALRICÆ ELEONORÆ*, copulationis nuptialis ritibus, suscepit, quam tamen 1686. Rege ita jubente, cum Scarensi commutavit. In Jubilæo Upsaliensi, 1693. celebrato, primus inter XV. summos viros Theologiæ Doctor renuntiatus, mox Episcopatum adiit Linkopensem, communibus O-Gothici Cleri receptus votis & acclamationibus. Talem vero tunc Ostro-Gothia accepit Episcopum, qualem raro vidit *d*). Sed

---

d) Recte itaque *Sivers* l. c. p. 17. sequenti Eum prædicat Elogio: "*Han hade drift och fortgång uti alla sina göromål: Han var alfvarsam, när thet behöfdes: glad och vänlig, när thet höfdes så vara: Prästerna vördade honom, såsom sin förman, och han älskade them, såsom sina bröder: han var ödmjuk, men gjorde sig icke för ringa: han brukade myndighet, men utan att vara äregirig*". Multa quidem summi *Viri* in Diæcesin O-Gothicam fuere merita; at specialem Ejus in Gymnasium Scholamque Linkopensem, curam & paternum prorsus amorem, gratissima semper mente celebrabit Linkopia mea. Etenim in funesto illo urbis incendio 1700. funditus deletum quum esset Gymnasium, *Spegelii* indefessa cura mox elegantius surrexit, variis Ipsius ornatum Inscriptionibus, pietatem virtutemque spirantibus. Memoriam hujus rei, Inscriptiones adhuc servant lapidares, boreali Gymnasii latere, curante *Spegelio*, adfixæ; ubi tamen nulla *Spegeliani* Nominis, quæ rara Ipsius fuit modestia, mentio fit. En vero ipsam Inscriptionem: "Anno 1700. d. "30. Januarii horrendo incendio, una cum meliori urbis parte ita labefactata fuit "vetusta hæc Domus, ut tristem minaretur ruinam, & de Ejus restau"ratione multi desperarent. Sed auspiciis & munificentia Glorios. Regis "Nostri CAROLI XII. mox ab extremo occasu vindicata atque in for"mam hanc, pristina longe splendidiorem, restituta est 8. mensibus; to"to opere ad diem usque 20. Aug. A. 1701. feliciter consummato. Vi"vat Rex, *Vigeat* Pax, Floreant Studia". De summo *Spegelii* in Linkopense Athenæum studio, perorantem audiamus Eloquentissimum *Upmarckium*, l. c. p. 44. "Super cetera, in sedula teneræ juventutis institutione, omnis stat cari cura parentis. Ludos Litterarios & minora Lycea, ut Magistrorum studia, dotes, merita dignosceret, sibique describeret; puerorum vero ut natales, indolem, geniumque, mirabili, ut fieri solet, naturæ lusu, in diversa ferentem, notaret, toties ingressus est, quoties oblectationis & relaxamenti quid sibi seponendum judicabat; neque enim hæc inter molesta numerabat. Atque ut circa vernantis ætatis cu-

Sed unicus adhuc restabat honoris gradus, Archi-Episcopatus Upsaliensis. Hunc quoque tulit 1711; sed non diu tenuit. Consummata enim sic gloria Ejus, beatissimo consopitus somno, obdormivit Upsaliæ d. 17. April. 1714. perpetuum sui desiderium & nunquam intermorituram gloriam relinquens. Ossa amantissimi Antistitis servat templum Cathedrale Linkopense; ubi pulchrum Ei Epitaphium erigi curarunt superstites filiæ *e*). In Effigiem *Spegelianam* venuste lusit *Joh. Upmarck:*

Hæc est Haquini *facies veneranda* Spegeli,
Supremus mitræ quem decoravit honos.
Si pietas, doctrina, animi constantia recti,
Et gravitas, tanto munere digna, Viri
Ære simul sculpi possent: hoc pulchrius ære,
Carius hoc, toto nunquid in orbe foret?

Erat certe huic, quod *Horatius* in Poëta requirebat, ingenium, mens divinior & os magna sonaturum. Quam insigni vero & mirabili versus fundendi excelluerit facultate, Poëtica felicissimi ejus ingenii testantur monimenta, variis edita temporibus, summisque excepta laudibus. *Creationis* loquor *Septiduum*, (*Guds Werck och*

 Hvi-

ram alacriores haberet ductores ipsos, fixum sibi ratumque, tum voce, tum re ipsa, & exemplis significabat, nulla vel ætatis, vel eruditionis, vel longæ peregrinationis suffragia apud se tanti fore, quam laborum in hoc pulvere feliciter devorata tædia. Res foret eximiæ delectationis in hac laudis area diutius morari, vel ideo, ut constare possit omnibus, nihil Eminentissimo Antistiti compertius atque exploratius fuisse, quam Litterarum studia Rerump. palladium esse, nec florem fructusque liberalium artium in ea civitate exspectandos esse, in qua inferiores ludi cum sordibus & contemtu luctantur". Bibliothecam quoque Gymnasticam laudando studio curavit *Spegelius*, multisque libris, præsertim post mortem unici atque dilectissimi filii, auxit atque ornavit.

e) Ipsam Inscriptionem vide apud *Rhyzelium* l. c. p. 78. Dormitorium, quod vivus, memor mortis, sibi struxit, variis, iisque mellitissimis, Ipse ornavit Inscriptionibus atque Emblematibus, Vid. *Sivers* l. c. p. 18.

Hvila f), *Paradisum Patentem*, *Clausum ff) rursusque Reseratum (Thet Öpna, Tillslutna g) och Återvundna Paradiset h)*, *Salomonis Sapientiam & Gloriam (Salomons Wisbet och Hårligbet)*, *Emblemata Lincopensia i)*, *Regium Horc-*

f) Primum quidem ἀνωνύμως prodiit Stockholmiæ, 1685. Fol. elegantissimum opus (*Stiernman* Cent. II. Anon. p. 53.) Iterum 1705. 4:o, addito *Paradiso Patente* atque *Clauso*. Tertium Lipsiæ 1725. Quartum denique Norrcopiæ 1745. 4:o additis aliis Auctoris carminibus; quæ Editio omnium adeo locupletissima est. (cfr. *Lärda Tidning*. 1745. N. 26. p. 101. sq. Idem hoc nobilissimum argumentum, admirandam Universi Creationem, carminibus antea celebrarunt alii; præsertim *Gulielmus Sallustius Bartasius*, (Guillauma de Salluste Sieur du Bartas) Poëta Gallus, suo tempore, non ignobilis, multorum saltem Auctor Carminum. (*Rapini* de ipso judicium vide in *Reflexions sur la Poëtique*, p. m. 180.) Opus Ejus *La Premiere Semaine* dictum, 1580. editum, tanto quidem omnium exceptum fuit adplausu, ut triginta numerarunt quidam Editiones intra sex annorum spatium; Italice proinde, Latine, Anglice, Hispanice, Belgice, Germanice & Danice versum. (cfr. *Teissier* Eloges *des Hommes Sçavans* T. II. p. m. 125. & *Baillet Jugem. des Sav.* T. IV. P. I. p. 357. sq. J. A. *Thuani*. Histor. sui temp. Lib. 99, it. ad annum 1590.). Hoc quoque opere se usum fuisse fatetur *Spegelius*. in Præfatione.

ff) Totum hoc opus ex *J. Miltoni*, *Paradise Lost*, esse desumtum, clara res est.

g) Illud ut elaboraret opus, auctor svasorque fuit Generosiss. Comes *Lindschöld*, Musarum ille ocellus, narrante *Spegelio* in præmisso præfamine; ubi suam simul in demortuum tunc Mæcenatem testatur pietatem singularem.

h) Stockh. 1711. 4. una cum *Salomons Wisbet* och *Hårligbet*.

i) Latina sunt & Svetica Disticha, ex sacris Bibliis depromta, quæ in Basilicæ Linkopensis choro depingi curavit *Spegelius*; sed temporis injuria maximam partem jam deleta, digna quæ renoventur. Speciminis loco unum adponam:

En Prâst med girig sorg förſmâder HERrans Bud,
Ock Kyrkjan är hans sorg när buken är hans Gud.
Then lärer intet väl, som sjelfver lefver illa;
Ty onda gärningar the goda ord förspilla.

Horologium, Psalmos Sacros nil non sublime spirantes *k*), minora ut taceam Poëtica opuscula *l*), omnia tersissima & Poëtico spiritu plenissima *m*). Nescius omnino sum

k) Præclara sunt & animosi spiritus plenissima sacra *Spegelii* Cantica; plerosque nostros Hymnos, spiritu, studio, arte ac diligentia superantia. Cui e. g. non placeret svavissimus ille Hymnus: *JESU! lär mig rätt betänka Tin tänkvärda swåra död* &c.? Enumerat omnes *Högmarck* l. c. p. 206. *Appendix eller Tillökning utaf åtskillige Andelige Psalmer*, reperitur ad Calcem Libri: *En Christens Gyllende Clenodium eller Själaskatt*. Holm. 1688. cfr. *Stiernman*. Cent. II. Anon. p. 52. De Psalterio *Spegeliano* cfr. *Högmarck*. p. 157. & *Bälter*, Kyrko-Ceremon. p. 378.

l) 1. *Om Friden*, *1679*. 2. *Öfver* K. Carl XI. *Bilåger 1680*. 3. *Sorgelig Tystnad öfver Prinsarnes* Gustafs och Ulrichs *Dödsfall*. *Stockh*. *1685*. 4. *Klagovisa öfver* K. Carl. XI. *Frånfälle*, *1697*. *Linköp*. 8:o 5. *Satyra öfver en som i sitt Embete myckes fidsar och fjolligt fikes*, *skrifven 1711*. *M:s*. in Bibliotheca *Benzelio*-Linkopensi. N:o LXI. Totus vero titulus hic est:

"*Kort Beskrifning om then Namnkunniga Riddarens* Herr Högmod *Nedfalls märkeliga bedrifter*, *ibland hafsens brusande vågor och hans egna susande tankar*, *trovärdigt af honom sjelf uptecknade*, *och till hans åminnelse lemnade hans gamle och säte*, *vän* Narrman Tookfeldt. *Satyra Domestica*". Initium tale est:

Fins ingen Boileau *som än en gång tors skrifva,*
Om all then galenskap som folk sör nu bedrifva?
Fins ingen som nu vill om sanning tala mer?
Och ingen, hvilken all then stora odygd ser
Som allmänt går i svang? Skall hvar nu få sig göra
Så tokot som han vill och ej sin fel få böra?
Thet tarfdes myckes väl, för tidens flåtija skull,
Att all Apellis färg af galla vore full.
Att han med samma saft them kunde rätt afmåla,
Som känna sig ej sjelf men med sin flygghet pråla
Att hela Helicon bestod af idel salt;
Ty månges fräna kött snart surnar öfver allt &c.

Aliud quoque Poëma, *Babels Byggning* inscribendum, elaborandum sibi sumsisse, Ipse narrat *Spegelius* in Epistola ad *Soph. Elis. Brenner* (vide *S. E. Brenners* Poëtiske Dikter, 2. Del. p. 146).

m) Ita quidem judicarunt summi apud Nos *Viri*. Audiamus *Upmarckium* l. c. p. 49. "Ea certe locutus, quæ non modo Phœbo &

Digitized by Google

ſum, quodnam ex tam larga meſſe ſpecilegium mihi jam ſit eligendum, adeo multæ perſcrutanti ſponte ſeſe offerunt deliciæ. Vel initium Præfaminis Heroici ad Deum Creatorem omnipotentem adponere placet:

HERre tu mächtige Gud! Hela verldenes Skapare Store!
Om jag ſnåller i vett, ſamt vitter i tungone vore,
Skulle tin eviga macht af mig ſå vida berömmas,
Att tina dråpliga Werck ej ſkulle på jordene glömmas!
Evig och obegripelig är tin varelſe rena;
Och tina tankars djup förſtår tin visbet allena!
Härligbet är tin drägt, och ljus tina dagliga kläder
När tu Nådiger åſt all ting ſig frögdar och gläder - - -
- - - -
Åndalös är tin kraft, ty klipporna rämna och buga
Jorden ſkängrar och rädz om tu vilt vredliga truga:
Anglarna ſkyla ſin belgd, ja, Helgon falla till fota,
Kongarna tiggja tin nåd när tu vill vredgas och bota;
Solen ſvartnar i moln när ſom titt ljungande lyſer,
Stjernors glimmande bår af darrande råddboga ryſer:
Himmelen bäpnar och flyr, ja, Himla-Stodarna ſkälſva,
Skyarna ſkifta ſin by, och ſig förblandade bvälſva,
Helvetit bisnar och alt, thet ther bland andarna fängſlas
Gråslige Reſar och Troll djupt under vatnena ängslas &c.

Sed,

Orpheo, ſed Deo & coelo digna ſunt, eam a nobis ingenuam ſaltem confeſſionem obtinebit, nihil in hunc diem par aut geminum ſub Arcto noſtra viſum; obtinebit ſaltem eam famæ nominisque in noſtra gente adoream, quam inter Germanos - - - - æternam meruiſſe creduntur". Audiamus *Rhyzelium* (*Sivers* l. c. p. 25). "Aureum Poëma, quo ſvavius non cantari audivit in ſuo Pindo Phœbus Svio-Gothicus". Audiamus denique *Peringerum Liljeblad*, (in Cenſura *Spegeliani* operis) "Conſtare id ipſum arbitror, ex luculento Poëmate Svecano, de opere Hexaëmero, deque Paradiſiaco ſtatu, quo eximius in Patria noſtra Sacrorum Miniſter, pro ſingulari in artem Poëticam adfectu, Muſis utique obſtetricibus, eodem veluti alter Menander omnem vitæ imaginem

Digitized by Google

Sed, ut canit Poëta *n*).

- - - *opere in longo fas est obrepere somnum*;

ita mirum non videbitur, si in poetico *Spegelii* corpore, tam pulchro tamque venusto, aliquos etjam nævos animadverterit delicatulus Lector, præsertim si ad hodiernum gustum accurate omnia exegerit *o*),

Sunt delicta tamen, quibus ignovisse velimus p).

Nimiam in Spegelianis versibus eruditionem perstrinxit Auctor anonymus *q*), qui Nostrum se magis ostendisse Philosophum, quam Poëtam solertem, firmiter sibi persvasit; & hinc duriuscule de Illo judicantem induxit Phœbum:

Välkommen Spegel *bör så bar Apollo menat,*
Att om med Lucidor Du bade Dig förenat,
Han mera konst af Dig, Du drift af bonom lånt
Då bad' I båda två långt mer beröm förtjänt.
Jag tillstår att Din Bok rätt lärda saker drifver;
Men däraf kommer att bon mindre nöje gifver,
En Dikt, en Poësie, som är för mycket lärd
Den är just därföre tycks mig långt mindre värd.
Din Bok, så dömer man, bar oförliklig blifvit,

O *Om*

expressit; - - Sane, in hoc legendo Poëmate, dummodo quis animum adhibeat una cum Minerva, videbit in illis usu venire id, quod de *Homero* dixit *Horatius* Lib. I. Ep. 2. v. 3. 4:

Qui, quid sit pulchrum, quid turpe, quid utile, quid non
Plenius ac melius Chrysippo & Crantore dicit.

n) *Horat.* de Art. Poët. v. 360.

o) Elegans Auctor, qui scripsit *om Tankar i Witterbets Arbeten*, laudatis apposite a *Spegelio* allatis adagiis (p. 93.) sequentem, & jure quidem, addit Epicrisin (p. 318.) "Ehuru Metaphora är liksom en Källa till all behaglighet i tankar, så tycks dock *Spegel* för mycket därmed narras, när han kallar Luften, *regnets brun, stormens rustkammare*; Stjernorna, *Rubine-Ljuskronor*, *Demants-Lampor*; Solen *Werldsens Post*, *Skönbets Spegel*. m. m. adde quæ p. 64. monuit.

p) *Horat.* de Art. Poët. v. 348.

q) *Svenska Nitet* N:o XXV.

Digitized by Google

Om Du den ſamma har på riktig proſa ſkrifvit;
Men gack dock, Vårde Man, Ditt namn bör åradt blì
För djupt förſtånd och vett, faſt ej för Poëſi.

At hunc quidem Phœbi interpretem haud fidelem, æquior Judex, Poëta Ipſe Celeberrimus, excepit ſequentibus:

Nunc nam tempus adeſt, quo effrena licentia plenum
Quidlibet audendi jus putat eſſe ſibi.
Quo Vates, tamquam manibus poſt terga retortis,
Pone triumphales ire jubentur equos.
Carmina nempe Patrum plauſus experta theatris,
Indignis ſordent nunc temerata notis.

\- - -

Te quoque Spegelî, *magno par fama Maroni,*
Cujus & ingenium Suecia tota ſtupet.
Facta immenſa DEi magno ſeu concinis ore,
Seu primi narras triſtia damna Patris.
Te quoque livor edax vexat: ſed crimina ſola
Sunt, Te Cenſori diſſimilem eſſe Tuo r).

Neque tamen veritatis ſinit amor, quo ingenuum quemque duci oportet, aliam, ſicco, quod ajunt, pede obſervationem præterire. Scilicet mutuata eſſe quam plurima *Spegeliano* in opere, ab Danico *Arôboe* carmine, quo ſtupendum Creationis opus modulatus eſt ſ); & ita quidem mutuata, ut exquiſitam ſæpius dixeris verſionem.

r) Nobiliſſ. IHRE, in Diſſertat. *Laurenii* de Ydria P. 2. Upſaliæ 1738. 4.

ſ) Titulus Danici Poëmatis hic eſt: Hexaëmeron Rhythmico-Danicum. Det er: *Verdens Förſte Uges Sex Dages præctige oc mæctige Gierninger - - - Af Anders Chriſtenſon* ARÔBOE. Kiöbenhaffn, 1661. 4:o Fuit vero *Arôboe* Epiſcopus quondam Nidroſienſis, ſed ob crimine, humana quidem, ſed Epiſcopo non condonata, munere privatus Epiſcopali, in Comitiis Bergenſibus 1622. Sacerdos deinde Wordingborgenſis conſtitutus, vitam duxit innocuam; adeo ut, qui Epiſcopali ornatus mitra indecore ſe geſſerit, ruralis factus ſacerdos, nemini offenſioni fuerit.

nem. Mira certe eſt Poëmatum convenientia (haud aliter ac Virgilium inter & Theocritum, quem ſibi ad imitandum propoſuit Mantuanus Poëta, ita quidem, ut non ficta tantum paſtorum nomina in utroque eadem ſint, ſed argumenta quoque ſimilia, nec diverſi dicendi characteres, ſententiarum denique & figurarum magna ſæpe deprehendatur convenientia); quamvis ſimul ſit fatendum, elegantius multo, multoque concinnius

O 2 Sve-

Tel brille au ſecond rang, qui ſ' eclipſe au premier.

Voltaire Henriade Ch. I. 31.

Audiamus *Holbergium* Hiſtrionìam narrantem in *Dannemarks Riges Hiſtorie*, T. II. p. 684. ubi ipſa quoque Epiſcoporum de Collega ſuo ſententia legitur. "Den bekiendte Trundhiemſke Biſp *Arðboe*, var en af de navnkundigſte Biſpe paa de tider, og en af de ſtorſte Poëter, ja den ſom allerforſt har ſkreſvet Ziirligen i Danſk Poëſie - - Beſkyldet for adſkillige groſve Exceſſer og Laſter, ſom han havde begaaet mod ſin ſtand og ſitt Embede. Hans anklager actionerede ham for ſelſomme forſeelſer. (In addita ſententia occurrunt: Letfærdigheds Bedrifter udi ord og andre Gebærder - - - ſaaſom med letfærdig ſang at ſiunge, u-nödig Dantz at Dantze, St. Bentes minde at dricke udi offentlig Laug og Vertſkab, Trommer, at lade ſlaae paa till dantz og ſaadanne Riim at digte, ſom ſtor turbation medfuldte, men og det, ſom meer er (jam capitale crimen accipe infelicis Epiſcopi Poëtæ) med at holde ſig i Eenrom og paa fordægtige ſteder til fremmede Qvindes Perſoner, og paa ſengen hos dem end ogſaa ikke i alle ſine klæder - - - hvilke Fagter og Gebærder ere imod den hoviſkhed og ærbarhed, ſom en Superintendent og Biſp, bor folge). Af denne Dom ſees, at denne mand har været ſær u-ordentlig i ſit levnet, og ſom han var en ſtor Poët, ſaa har han og taget ſig en ſtor Poëtiſk frihed til, og er det troeligt, at den St. Bente, hvis minde han plejede drikke og ſaa ofte paakalde, har været ſaadan een, der neppe kand faae ſted blandt de 9. Kydſke Poëtiſke Gudinder. *Arðboe* blev dog ſiden Præſt i Vordingborg, udi hvilket kald han forhaldt ſig meget ſkikkelig. Hvad *Arðboes* Poëtiſke Skrifter angaaer, da ere meſt bekiendte hans Davids Pſalmer og de forſte 6. Dages arbeide, ſom endnu er i ſtor Eſtime. Men det ovrige, ſom han har øſet af St. Bentes Kilde, maa icke due meget - - - - Ejusdem quoque farinæ ſatique Archi-Epiſcopum Suecia quondam habuit, *Johannem Jerechini*, patria Danum (*Rhyzelius* l. c. p. 43.) in eo tamen Nidroſienſi diſſimilem, quod, quantum ſcimus, Poëta non fuerit. De hoc narrat *Ericus Olai* (Hiſtor. Suecor. Holmiæ 1654. p. 180.) "cum mulieribus.

Svecum expressisse, quæ a Poëta Dano sumserit mutuo. Sed ne gratis hæc dixisse videar, & eandem Suecano Miltono, ac quondam Anglo *u*), fieri quis credat injuriam, en! specimina utriusque Poëtæ, se inter comparanda.

Ad finem Præfationis Danus habet:

- - Saadan Forœring rüg
med andr' utallige fleere,
Du ej, HErre Gud, dig
men Mennisken monne forœre,
At de skulle för det,
dig lofv' och hjertelig priise,
Ja paa hverrende sted,
dig tack oc œrebeviise.
Lige som du oc vist
var Konsten mœctig oc ferdig,
Vilde du uden frist
fuldbjurde Skabningen vœrdig:
Dage sex, stod det paa,
alting, af intet, bereddis,
Siuvende hviilte saa
oc ved de gierninger glœddis.
Vœrdelig om sligt verk
nu skuld oc kunde beregnis,

Quæ ita quidem apud Svecum occurrunt:

- - Sådana gåfvor och gods
Som Himel och jord måste båra,
Gömmer tu ej för tig;
men vill oss gierna förära,
At vi titt hårliga namn
skole lofva och hjertelig prisa,
Och uti allan tid
tig tack och åhra bevisa:
Tu togst arbetet an,
som var slik måstare vårdigt,
Tu fulbordade vål
och giordet snarliga fårdigt;
Hölt sex dagar uppå
all ting af inte beredde,
Siunde hvilade tu,
och tig tina gierningar glådde
- Skulle man om slik Verk
tilbörliga dichta och sjunga,
Maat-

---

nobilibus multam conversationem & familiaritatem habuit, propteresque gravissime infamatus". Vel, ut Svecus Erici interpres reddit. (p. 465.) Med adeliga qvinnor hade han ett måkta sällsamt omgånge, för hvilken ordsak han åfven blef svårligen beryktat". De Archi-Episcopali hocce monstro evolvas, rogo *Nya Sv. Biblioth.* 2. Bandet, St. I. p. 36. sq.

u) Etiam *Miltonus* plagii accusabatur in *Essay on Miltons use and Imitation of the Modern in his Paradise Lost.* London 1750. 8:o. Cujus Auctor Libri *W. Lauder*, suam in manes *Miltoni* impietatem publice fassus & deprecatus est, postquam defensionem *Miltoni*, in se suscepisset *Joh. Douglass*, edito Libro: *Milton vindicated from the charge of plagiarism brought against him.* cfr. *Toland's* Life. of *Milton* (Editio Londin.

Digitized by Google

Maatte mig vel nu ſtærk
en Engle-tunge tilegnis.
Palladis Viisdoms Skriin
vil her fuld ſnarlig udtômmis
Oc Demoſtenes ſiin
for tungen lidet berômmis,
Er ej bedre for raad,
vi os dig, Skaber, tillvende,
Bede med ſuck oc graad
du vilt din hellig Aand ſende:
Hvilken i fôrſte tiid
den raa materie qvegte,
Varmed' af kraften bliid
oc ret ſom Hônnen udklegte:
HErre Gud, hiælp oc varm
gif ljus vort ſyndige hjerte,
HErre Gud dig forbarm
ſtik op din Fackel oc Kierte:
Flydende gôr min Pen
den drif med Fingreve dine,
Lydende giôr din Ven
o Oremåſter hin ſine:
Du, ſom eeniſt dog er
den dôv mand lærer at hôre,
Du o Skabere kier,
lær dummen tungen at rôre
Paa dit Lôfte til gafn
vi ville baabe ja liide,
Hermed i JEſu Nafn
vi ſaa til arbeydet ſkriide.

Sannerlig hôfdes tå
en Ångels heliga tunga!
Palladis orda ſkatt
kan man hår ſnarliga tômma!
Svada har ej thet ljud
at hon kan thetta berômma!
Ty vele vi till tig
oſs, helige Skapare, vånda!
Bedjande att tu vilt
tin kraftiga Anda nedſånda,
Som til verldenes åſt
ett oſantligt åmne beredde,
Och ſom Hônorna ſig
ôfver ungarna ljufliga bredde,
Ach! gif varma och ljus
uti mitt bortſtelnade ſinne!
Låt mina tanckar lått
framflyta ur hjerta och minne:
Fôr nu min ofôra hand
rått fram med fingrarna tina,
Ja, var i nåde benôgd
med ringeſta verſerna mina,
Tu ſom låttliga kan
låta dôfva menniſkor hôra,
Tu kanſt lika ſå vål
then dumbeſta tungona rôra;
Med ſlikt hopp vill jag
alt arbete låttelig lida,
Och uti JEſu Namn
till thenna begynnelſe ſkrida!

O 3 Sed

1761.) p. 126. in not. Characterem *Miltoni* eleganter, uti ſolet, deſcripſit *Hume* Hiſtory of England Ch. 62. T. VII. p. m. 351. ſq. cfr. quoque *A. Woods* Faſtos Oxonienſes. Vol. I. p. 262. ſq.

Digitized by Google

Sed plura exſcribere non vacat. Loca tantum indicabimus, quibus collatis, nihil amplius addendum videtur: *Arböe* p. 2. ſq. *Spegel* p. 1. ſq. A. 10. S. 7. A. 11. S. 8. A. 20-24. S. 14-16. A. 25. S. 17. A. 26. S. 18. A. 29. S. 20. A. 30-40. S. 22.-27. A. 41. S. 28. A. 42. S. 30. A. 48. S. 34. A. 50-52. S. 35-36. A. 54. S. 38. A. 55-57. S. 39. A. 61. S. 43. A. 63. S. 44. A. 70-72. S. 49-51. A. 73-80 S. 53. &c. &c.

Finem huic articulo jam impoſituris in memoriam redit elegans *Spegelii* Elogium, quod Svecica Ei *Sappho* erexit *x*), a nobis non tacendum:

Lärde Spegel *Du ſom qväder*
Vid ditt höga herda-kall,
Jord och vatn, eld och väder,
Foglar, fiſkar, djuren all
Oſs i kort beſkrifning gifvit
Med hvarderas art och drift
Samt hur Eva ändtlig blifvit
Skapad, dårad, ſtraffad, gift;
Vårdigt Du på Svenſka ſpråkar
I beſkrifning, tydlig, ren.
Att Du ſtundom Milton råkar
Gör Ditt arbet intet mehn;
Men den eld, den högd och ſtyrka
Som rätt teckna Skalde-ljud
Kan man röna måſt och dyrka
I Ditt företal till Gud
Ja, vår Kyrka tuſend gånger
Får Ditt Namn med vördnad ſe
När Din anderika Sånger
Hänne tröſt och glädje ge.

§. XX.

x) *Våra Förſök*, Vol. III. p. 142.

VA1 1506970

✡ ✡ ✡

Il n'a paru que ces 14 parties. La maladie de l'auteur a fait discontinuer l'ouvrage.